

Mukhegula na Nguluve ya yena

Xi hlamuseriwa nakambe hi Wendy Hartmann
Mikombiso hi Jiggs Snaddon-Wood

Siku rin'wana mukhegula a ri karhi a kukula yindlu ya yena loko a ta kuma mali leyi a yi rivele. A tsakile swinene laha a nga cina na ku yimbelela.

“Languta la,” ku vula mukhegula a khomile mali a yi yisa ehenhla. “Xana ndzi fanele ndzi endla yini hi yona sweswi? Ndza switiva! Ndzi ta ya emakete ndzi ya xava nguluve.”

Hi siku leri landzelaka, u yile emakete ku ya xava xingulubyani lexisongo xo saseka. A xi boha banti enhan'wini kutani a teka ntambu a yi haka va sungula ku famba va ya ekaya. Loko va ri endleleni yo ya ekaya, va hlangane na xivava xa timhandzi letitsongo.

Mukhegula a ku, “Ndza ku kombela, Nguluve, tlula xivava lexi.” Kambe nguluve yi nga xi tluli xivava. Hambiloko a kombela, nguluve yi nga tshukunyuki nakatsongo.

Hi nkarhi wolowo mbyana yi ta yi ri karhi yi nyandlamela kutani mukhegula a ku ka yona, “Mbyana, Mbyana! Tana la. Ndzi kombela u hlongorisa nguluve leyi. A yi swi lavi ku tlula xivava naswona a ndzi nga swi koti ku fika ekaya madyambu lawa.

Kambe mbyana yi nga yi hlongorisi nguluve.

Kutani mukhegula a teka bakiti ra mati leri a ri tiyimele roxe kulenyana na xivava. “Mati, ndi kombela u chela mbyana. Mbyana a yi swilavi ku hlongorisa nguluve. Nguluve a yi swilavi ku tlula xivava naswona mina a ndzi nga swi koti ku fika ekaya madyambu ya namuntlha.

Kambe mati ya nga cheli mbyana.

Mukhegula u vonile homu empfhukeni. Loko yi fika ekusuhi, a yi vitana, “Homu, homu, ndzi kombela u nwa mati. Mati a ya swilavi ku chela mbyana. Mbyana a yi swilavi ku hlongorisa nguluve. Nguluve a yi swilavi ku tlula xivava naswona bya sikula. I nkarhi wa leswaku mina na nguluve hi va hi ri ekaya.

Kambe homu a yi nwanga mati.

Hi nkarhi walowo ku fika muyevuri.

A n’wi yimisa a n’wi kombela, “Muyevuri, muyevuri, ndzi kombela u famba na homu leyi. Homu a yi lavi ku nwa mati. Mati a ya swilavi ku chela mbyana. Mbyana a yi swilavi ku hlongorisa nguluve. Nguluve a yi swilavi ku tlula xivava. Ndzi vona n’weti wu le ku humeni. Mina na nguluve a hi fanele hi ri ekaya awara na hafu leyi nga hundza.”

Muyevuri a nga fambangi na yona homu...

Hi nkarhi lowu mukhegula a hlundzukile – a ku ri hava wo n’wi pfuna. Kutani a teka ntambu leyi a yi ri exikhwameni xa yena aku, “Ntambu, Ntambu, boha muyevuri. Muyevuri a nga swi lavi ku famba na homu. Homu a yi lavi ku nwa mati. Mati a ya swi lavi ku chela mbyana. Mbyana a yi swi lavi ku hlongorisa nguluve. Nguluve a yi swilavi ku tlula xivava naswona ndzi vona ku voninga ka n’weti. Mina na nguluve a hi fanele hi ri ekaya eka tiawara leti nga hundza!”

Kambe ntambu a yi bohangi muyevuri.

Hi nkarhi wolowo kondlo ri tsutsuma emansin’wini, kutani mukhegula a ri vitana a ku, “Kondlo, Kondlo, ndzi kombela u cakunya ntambu leyi. Ntambu a yi lavi ku boha muyevuri. Muyevuri a nga swilavi ku famba na homu. Homu a yi lavi ku nwa mati. Mati a ya swilavi ku chela mbyana. Mbyana a yi swi lavi ku hlongorisa nguluve. Nguluve a yi swi lavi ku tlula xivava naswona n’weti se wu le henhla ematilweni. Mina na nguluve a hi fanele hi tele hi nkarhi lowu.”

Kondlo ri yimile. Ri languta mukhegula. “Ina,” ku vula kondlo, “Ndzi ta dya ntambu loko wo ndzi nyika chizi.”

Mukhegula u hoxile voko rakwe endzeni ka xikhwama, a mbambambamba kutani a humesa xiphemu xitsongo xa chizi a xi nyika kondlo. Kutani loko kondlo ri dyile chizi, ri sungule ku lumetela ntambu; ntambu yi sungula ku boha muyevuri; muyevuri a sungula ku rhangela homu; homu yi sungula ku nwa mati; mati ya sungula ku chela mbyana; mbyana yi sungula ku hlongorisa nguluve ... nguluve yi tlula xivava.

Mukhegula a hefemulela ehenhla swinene a famba a ya ekaya. “Eku heteleleni,” a vula leswi.

Xana yena na nguluve va fikile ekaya hi nkarhi muni? Ku hava loyi a swi tivaka. Kambe loko mukhegula loyi a tshama ekusuhi na wena naswona wa swi tiva, hi kombela u hi byela.

ENDLA VUTUMBULUXI!

- Hlawula xiphemu laha mukhegula a vulavulaka. Dirowa xifaniso xa xiphemu lexi
- na ku dirowa xirhendzewutani xa ku vulavula ka mukhegula. Kopa marito ya
- yena eka ntsheketo u kopela eka xirhendzewutani xa mbulavulo. Kutani dirwa
- xirhendzewutani xa mbulavulo wa swiharhi na/kumbe swa swilo leswi nga ka
- xiphemu lexi na ku xi tata hi marito lawa u ehleketaka lawa u nga ya vulavula.

Mukhegula na Nguluve ya yena

Xi hlamuseriwa nakambe hi Wendy Hartmann • Mikombiso hi Jiggs Snaddon-Wood

Xifaniso

Xana u ehleketa leswaku mukhegula a a karhele swinene loko a fika ekaya?
Xana nguluve yona? Dirowa xifaniso xa vona endzhaku ka loko va fike ekaya.

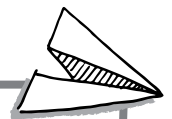
Ku Hlaya

Xana wa tsundzuka leswi mukhegula a a lava leswaku ha xin'we xa swilo leswi xi swi endla: nguluve, mbyana, mati, nkuzi, ntambhu, muxavisi wa nyama, kondlo? Loko a wu ri mukhegula, a wu ta va u endle njhani leswaku nguluve yi tlula rihlampfu (handle ko va yi tivavisa)?

Ku Tsala

Hlawula ndhawu eka ntsheketo laha mukhegula a vulavulaka kona. Dirowa xifaniso xa ndhawu yoleyo ivi u dirowa bolo ya marito ya mukhegula. Kopa marito yakwe eka ntsheketo ivi u ma tsala endzeni ka bolo. Sweswi dirowa tibolo ta marito ya swiharhi ni/kumbe swilo leswi nga eka xifaniso ivi u tsala endzeni ka tona marito lawa u ehleketaka leswaku swi nga ha va swi ma vurile!

Ntirho wa vutshila

Tirhisa tipuleti ta phepha kumbe khadibodo, penda ivi u ti khomisa hi tintambhu leswaku u endla swifaniso swa swilo hinkwaswo leswi nga eka ntsheketo.

Encenyeta

Encenyeta ntsheketo wa wena u tirhisa swifaniso leswi u swi endleke.

